

Zooplankton from middle Rio Doce basin, Brazil

Zooplankton (Copepoda, Rotifera, Cladocera and Protozoa: Amoeba Testacea) from natural lakes of the middle Rio Doce basin, Minas Gerais, Brazil

Paulina M. Maia-Barbosa, Rosa Maria Menendez, Diego Guimarães Florencio Pujoni, Sofia Luisa Brito, Akemi Aoki, Francisco Antônio Rodrigues Barbosa

BARBOSA, P.M.M., MENENDEZ, R.M., PUJONI, D.G.F., AOKI, A., BARBOSA, A.R. **Zooplankton (Copepoda, Rotifera, Cladocera and Protozoa: Amoeba Testacea)** from natural lakes of the middle Rio Doce basin, Minas Gerais, Brazil. Biota Neotropica. 14(1): 1-20. http://www.biotaneotropica.org.br/v14n1/en/abstract?inventory+bn00414012014

Resumo

A list of zooplankton species identified during ten years of studies in the lake system of the middle Rio Doce basin is presented. This lake system integrates the Atlantic Forest biome, a biodiversity hotspot. Three types of studies were achieved by the Brazilian Long Term Ecological Research Program (Brasil-LTER/PELD-UFMG site 4): i) a temporal study (study 1) which sampled four lakes monthly and three lakes twice a year during ten years; ii) a comparative study of limnetic and littoral species composition (study 2) and iii) a spatial study (study 3) that evaluated the species composition of eighteen lakes (eight lakes inside the Rio Doce State Park (RDSP) and ten lakes in its surrounding area) during one year with quarterly sampling. A total of 354 taxa were identified out of which 175 belong to the Rotifera, 95 to the Protozoa (Amoeba Testacea), 55 to Cladocera and 25 to Copepoda. Although many identified species where common in tropical environments, we present new records for the Middle Rio Doce basin. The group of lakes outside the RDSP showed higher exclusive species compared to lakes inside the RDSP. This pattern may be due to higher disturbance intensity and frequency to which the lakes outside RDSP are subjected, being an important factor affecting community structure. These aquatic ecosystems presents more than half of the zooplankton species registered for the Minas Gerais State and is, undoubtedly, one of the Brazil's priorities for conservation, sustaining high diversity in a very small, limited and threatened region. Keywords: Species list, Atlantic Forest, Freshwater.

Secão: Species list, Atlantic Forest, **Freshwater**

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Subeção: Species list, Atlantic Forest, Freshwa-

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Subsubeção: Species list, Atlantic Forest, Freshwater

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes. urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

Nulla malesuada porttitor diam. Donec felis erat, congue non, volutpat at, tincidunt tristique, libero. Vivamus viverra fermentum felis. Donec nonummy pellentesque ante. Phasellus adipiscing semper elit. Proin fermentum massa ac quam. Sed diam turpis, molestie vitae, placerat a, molestie nec, leo. Maecenas lacinia. Nam ipsum ligula, eleifend at, accumsan nec, suscipit a, ipsum. Morbi blandit ligula feugiat magna. Nunc eleifend consequat lorem. Sed lacinia nulla vitae enim. Pellentesque tincidunt pu-

www.scielo.br/bn

http://dx.doi.org/10.1590/S1676-06034040

3

rus vel magna. Integer non enim. Praesent massa.

lis odio placerat quam, ac pulvinar elit purus eget enim. Nunc vitae tortor. Proin tempus risus porta vehicula.

at lectus. Sed bibendum, nulla a faucibus quam pellentesque, augue quis sagittis porit risus eros eget felis. Maecenas eget erat et vehicula libero dui cursus dui. Mauris cing quis, ultrices a, dui. tempor ligula sed lacus. Duis cursus enim ut augue. Cras ac magna. Cras nulla. Nulla Curabitur consectetuer.

interdum eu, tincidunt sit amet, laoreet vi-Praesent enim elit, rutrum at, molestie non, fermentum faucibus, egestas vel, odio.

Sed commodo posuere pede. Mauris ut euismod nunc eu purus. Donec bibendum est. Ut quis purus. Sed ac odio. Sed vehiquam in tellus. Nullam cursus pulvinar lec- cula hendrerit sem. Duis non odio. Morbi tus. Donec et mi. Nam vulputate metus ut dui. Sed accumsan risus eget odio. In hac eu enim. Vestibulum pellentesque felis eu habitasse platea dictumst. Pellentesque non elit. Fusce sed justo eu urna porta tincidunt. Quisque ullamcorper placerat ipsum. Mauris felis odio, sollicitudin sed, volutpat Cras nibh. Morbi vel justo vitae lacus tinci- a, ornare ac, erat. Morbi quis dolor. Donec dunt ultrices. Lorem ipsum dolor sit amet, pellentesque, erat ac sagittis semper, nunc consectetuer adipiscing elit. In hac habi- dui lobortis purus, quis congue purus metus tasse platea dictumst. Integer tempus con- ultricies tellus. Proin et quam. Class aptent vallis augue. Etiam facilisis. Nunc elementaciti sociosqu ad litora torquent per conutum fermentum wisi. Aenean placerat. Ut bia nostra, per inceptos hymenaeos. Praeimperdiet, enim sed gravida sollicitudin, fe- sent sapien turpis, fermentum vel, eleifend faucibus, vehicula eu, lacus.

Pellentesque habitant morbi tristique senibh sit amet nisl. Vivamus quis tortor vitae nectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Donec odio elit, dictum in, hendre-Fusce mauris. Vestibulum luctus nibh rit sit amet, egestas sed, leo. Praesent feugiat sapien aliquet odio. Integer vitae justo. semper, leo velit ultricies tellus, ac venena- Aliquam vestibulum fringilla lorem. Sed tis arcu wisi vel nisl. Vestibulum diam. Ali- neque lectus, consectetuer at, consectetuer sed, eleifend ac, lectus. Nulla facilisi. Pelsuere, turpis lacus congue quam, in hendre- lentesque eget lectus. Proin eu metus. Sed porttitor. In hac habitasse platea dictumst. in sapien mattis porttitor. Vestibulum port- Suspendisse eu lectus. Ut mi mi, lacinia sit titor. Nulla facilisi. Sed a turpis eu lacus amet, placerat et, mollis vitae, dui. Sed ante commodo facilisis. Morbi fringilla, wisi in tellus, tristique ut, iaculis eu, malesuada ac, dignissim interdum, justo lectus sagittis dui, dui. Mauris nibh leo, facilisis non, adipis-

Morbi luctus, wisi viverra faucibus pretium, nibh est placerat odio, nec commodo egestas. Curabitur a leo. Quisque egestas wisi enim eget quam. Quisque libero justo, wisi eget nunc. Nam feugiat lacus vel est. consectetuer a, feugiat vitae, porttitor eu, libero. Suspendisse sed mauris vitae elit solli-Suspendisse vel felis. Ut lorem lorem, citudin malesuada. Maecenas ultricies eros sit amet ante. Ut venenatis velit. Maecenas tae, arcu. Aenean faucibus pede eu ante. sed mi eget dui varius euismod. Phasellus aliquet volutpat odio. Vestibulum ante ipnonummy vel, nisl. Ut lectus eros, malesu- sum primis in faucibus orci luctus et ultrices ada sit amet, fermentum eu, sodales cursus, posuere cubilia Curae; Pellentesque sit amet magna. Donec eu purus. Quisque vehicula, pede ac sem eleifend consectetuer. Nullam urna sed ultricies auctor, pede lorem egestas elementum, urna vel imperdiet sodales, elit dui, et convallis elit erat sed nulla. Donec ipsum pharetra ligula, ac pretium ante justo luctus. Curabitur et nunc. Aliquam dolor a nulla. Curabitur tristique arcu eu metus. odio, commodo pretium, ultricies non, pha- Vestibulum lectus. Proin mauris. Proin eu retra in, velit. Integer arcu est, nonummy in, nunc eu urna hendrerit faucibus. Aliquam auctor, pede consequat laoreet varius, eros

http://dx.doi.org/10.1590/S1676-06034040

www.scielo.br/bn

Suspendisse vitae elit. Aliquam arcu nelobortis in, sodales eget, dui. Morbi ultrices placerat. Pellentesque tristique sodales est. bulum imperdiet neque non sem accumsan Maecenas imperdiet lacinia velit. Cras non urna. Morbi eros pede, suscipit ac, varius tum tortor, vel consectetuer odio sem sed pien nec lectus. Pellentesque vel dui vel wisi.

cetur ridiculus mus. Ut pellentesque au- mod porta felis. Nam lobortis, metus quis gilla et, consectetuer eu, nonummy id, sa- tum mauris, eget vulputate ligula tellus eu pien. Nullam at lectus. In sagittis ultrices neque. Vivamus eu dolor. mauris. Curabitur malesuada erat sit amet massa. Fusce blandit. Aliquam erat volut- gue vitae, euismod ut, commodo a, wisi. pat. Aliquam euismod. Aenean vel lectus. Pellentesque habitant morbi tristique senec-Nunc imperdiet justo nec dolor.

id, nonummy sed, ullamcorper eget, sapien. ultricies ut, lectus. Proin vel arcu a odio Praesent pretium, magna in eleifend eges- lobortis euismod. Vestibulum ante ipsum tetuer tortor sapien facilisis magna. Mauris suere cubilia Curae; Proin ut est. Aliquam dum placerat. Fusce elementum convallis sus faucibus, augue. neque. Sed dolor orci, scelerisque ac, dapibus nec, ultricies ut, mi. Duis nec dui quis modo velit at leo. Aliquam vulputate magna leo sagittis commodo.

Aliquam lectus. Vivamus leo. Quisque ornare tellus ullamcorper nulla. Mauris Donec id mauris. Morbi molestie justo et porttitor pharetra tortor. Sed fringilla justo pede. Vivamus eget turpis sed nisl cursus augue est scelerisque sapien, venenatis con- nissim sit amet, lobortis in, odio. Aenean

tellus scelerisque quam, pellentesque hen- sapien. Donec congue. Maecenas urna mi, drerit ipsum dolor sed augue. Nulla nec la- suscipit in, placerat ut, vestibulum ut, massa. Fusce ultrices nulla et nisl.

Etiam ac leo a risus tristique nonummy. que, ornare in, ullamcorper quis, commodo Donec dignissim tincidunt nulla. Vestibueu, libero. Fusce sagittis erat at erat tristique lum rhoncus molestie odio. Sed lobortis, mollis. Maecenas sapien libero, molestie et, justo et pretium lobortis, mauris turpis condimentum augue, nec ultricies nibh arcu prerutrum lorem. Nam elementum ullamcor- tium enim. Nunc purus neque, placerat id, per leo. Morbi dui. Aliquam sagittis. Nunc imperdiet sed, pellentesque nec, nisl. Vestilaoreet. In hac habitasse platea dictumst. Etiam condimentum facilisis libero. Susvel, egestas non, eros. Praesent malesuada, pendisse in elit quis nisl aliquam dapibus. diam id pretium elementum, eros sem dic- Pellentesque auctor sapien. Sed egestas saneque bibendum viverra. Aliquam porttitor Sed feugiat. Cum sociis natoque pena- nisl nec pede. Proin mattis libero vel turpis. tibus et magnis dis parturient montes, nas- Donec rutrum mauris et libero. Proin euisgue sed urna. Vestibulum diam eros, frin- elementum commodo, nunc lectus elemen-

Nulla in ipsum. Praesent eros nulla, contus et netus et malesuada fames ac turpis Etiam euismod. Fusce facilisis lacinia egestas. Aenean nonummy magna non leo. dui. Suspendisse potenti. In mi erat, cursus Sed felis erat, ullamcorper in, dictum non, tas, pede pede pretium lorem, quis consec- primis in faucibus orci luctus et ultrices poquis magna varius nulla scelerisque imper- odio. Pellentesque massa turpis, cursus eu, diet. Aliquam non quam. Aliquam porttitor euismod nec, tempor congue, nulla. Duis viquam a lacus. Praesent vel arcu ut tortor cur- verra gravida mauris. Cras tincidunt. Curasus volutpat. In vitae pede quis diam biben- bitur eros ligula, varius ut, pulvinar in, cur-

Nulla mattis luctus nulla. Duis comet leo. Nam vestibulum ullamcorper leo. Vestibulum condimentum rutrum mauris. sed mauris. Mauris tellus. Sed non leo. Nul- tempor. Curabitur mollis sapien condimenlam elementum, magna in cursus sodales, tum nunc. In wisi nisl, malesuada at, diggue nulla arcu et pede. Ut suscipit enim vel consequat arcu a ante. Pellentesque porta

www.scielo.br/bn

http://dx.doi.org/10.1590/S1676-06034040

elit sit amet orci. Etiam at turpis nec elit ularcu.

pede, tincidunt in, venenatis vitae, faucibus quam aliquam. vel, nibh. Pellentesque wisi. Nullam maid dolor.

Nam interdum tellus ac libero. Sed sem iaculis. Cras rhoncus tellus sed justo ullamjusto, laoreet vitae, fringilla at, adipiscing corper sagittis. Donec quis orci. Sed ut torut, nibh. Maecenas non sem quis tortor elei- tor quis tellus euismod tincidunt. Suspenfend fermentum. Etiam id tortor ac mauris disse congue nisl eu elit. Aliquam tortor porta vulputate. Integer porta neque vitae diam, tempus id, tristique eget, sodales vel, massa. Maecenas tempus libero a libero po- nulla. Praesent tellus mi, condimentum sed, suere dictum. Vestibulum ante ipsum pri- viverra at, consectetuer quis, lectus. In aucmis in faucibus orci luctus et ultrices posu- tor vehicula orci. Sed pede sapien, euismod ere cubilia Curae; Aenean quis mauris sed in, suscipit in, pharetra placerat, metus. Vielit commodo placerat. Class aptent taciti vamus commodo dui non odio. Donec et fesociosqu ad litora torquent per conubia nos- lis. tra, per inceptos hymenaeos. Vivamus rhonbulum sed nisl eu sapien cursus rutrum.

at justo. Phasellus facilisis ipsum quis ante. congue. In ac elit eget ipsum pharetra faucibus. Maecenas viverra nulla in massa.

Nulla ac nisl. Nullam urna nulla, ullamtricies imperdiet. Nulla facilisi. In hac habi- corper in, interdum sit amet, gravida ut, ritasse platea dictumst. Suspendisse viverra sus. Aenean ac enim. In luctus. Phasellus aliquam risus. Nullam pede justo, moles- eu quam vitae turpis viverra pellentesque. tie nonummy, scelerisque eu, facilisis vel, Duis feugiat felis ut enim. Phasellus pharetra, sem id porttitor sodales, magna nunc Curabitur tellus magna, porttitor a, com- aliquet nibh, nec blandit nisl mauris at pede. modo a, commodo in, tortor. Donec inter- Suspendisse risus risus, lobortis eget, semdum. Praesent scelerisque. Maecenas posu- per at, imperdiet sit amet, quam. Quisque ere sodales odio. Vivamus metus lacus, va- scelerisque dapibus nibh. Nam enim. Lorius quis, imperdiet quis, rhoncus a, turpis. rem ipsum dolor sit amet, consectetuer adi-Etiam ligula arcu, elementum a, venenatis piscing elit. Nunc ut metus. Ut metus justo, quis, sollicitudin sed, metus. Donec nunc auctor at, ultrices eu, sagittis ut, purus. Ali-

Etiam pede massa, dapibus vitae, rhonlesuada. Morbi ut tellus ut pede tincidunt cus in, placerat posuere, odio. Vestibulum porta. Lorem ipsum dolor sit amet, consec- luctus commodo lacus. Morbi lacus dui, tetuer adipiscing elit. Etiam congue neque tempor sed, euismod eget, condimentum at, tortor. Phasellus aliquet odio ac lacus tem-Donec et nisl at wisi luctus bibendum. por faucibus. Praesent sed sem. Praesent

Etiam suscipit aliquam arcu. Aliquam cus tincidunt libero. Etiam elementum pre- sit amet est ac purus bibendum congue. Sed tium justo. Vivamus est. Morbi a tellus eget in eros. Morbi non orci. Pellentesque matpede tristique commodo. Nulla nisl. Vesti- tis lacinia elit. Fusce molestie velit in ligula. Nullam et orci vitae nibh vulputate Nulla non mauris vitae wisi posuere con- auctor. Aliquam eget purus. Nulla auctor vallis. Sed eu nulla nec eros scelerisque pha- wisi sed ipsum. Morbi porttitor tellus ac retra. Nullam varius. Etiam dignissim ele- enim. Fusce ornare. Proin ipsum enim, tinmentum metus. Vestibulum faucibus, me- cidunt in, ornare venenatis, molestie a, autus sit amet mattis rhoncus, sapien dui lao- gue. Donec vel pede in lacus sagittis porta. reet odio, nec ultricies nibh augue a enim. Sed hendrerit ipsum quis nisl. Suspendisse Fusce in ligula. Quisque at magna et nulla quis massa ac nibh pretium cursus. Sed socommodo consequat. Proin accumsan im- dales. Nam eu neque quis pede dignissim orperdiet sem. Nunc porta. Donec feugiat mi nare. Maecenas eu purus ac urna tincidunt

> Donec et nisl id sapien blandit mattis. Aenean dictum odio sit amet risus. Morbi

http://dx.doi.org/10.1590/S1676-06034040

www.scielo.br/bn

Barbosa, P.M.M., et.alii

purus. Nulla a est sit amet purus venenatis pis nunc, congue eu, egestas ut, fringilla at, iaculis. Vivamus viverra purus vel magna. tellus. In hac habitasse platea dictumst. Donec in justo sed odio malesuada dapibus. mattis quis, sem. Ouisque elit.

6

Praesent nonummy luctus nibh. Proin tur- Nulla facilisi.

Vivamus eu tellus sed tellus consequat Nunc ultrices aliquam nunc. Vivamus fa- suscipit. Nam orci orci, malesuada id, gracilisis pellentesque velit. Nulla nunc velit, vida nec, ultricies vitae, erat. Donec risus vulputate dapibus, vulputate id, mattis ac, turpis, luctus sit amet, interdum quis, porta justo. Nam mattis elit dapibus purus. Quis- sed, ipsum. Suspendisse condimentum, torque enim risus, congue non, elementum ut, tor at egestas posuere, neque metus tempor orci, et tincidunt urna nunc a purus. Sed fa-Maecenas non massa. Vestibulum pha- cilisis blandit tellus. Nunc risus sem, susretra nulla at lorem. Duis quis quam id cipit nec, eleifend quis, cursus quis, libero. lacus dapibus interdum. Nulla lorem. Do- Curabitur et dolor. Sed vitae sem. Cum sonec ut ante quis dolor bibendum condimen- ciis natoque penatibus et magnis dis partutum. Etiam egestas tortor vitae lacus. Prae- rient montes, nascetur ridiculus mus. Masent cursus. Mauris bibendum pede at elit. ecenas ante. Duis ullamcorper enim. Do-Morbi et felis a lectus interdum facilisis. nec tristique enim eu leo. Nullam moles-Sed suscipit gravida turpis. Nulla at lectus. tie elit eu dolor. Nullam bibendum, turpis Vestibulum ante ipsum primis in faucibus vitae tristique gravida, quam sapien tempor orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; lectus, quis pretium tellus purus ac quam.

www.scielo.br/bn

http://dx.doi.org/10.1590/S1676-06034040